

УДК 634.8:631.537

О. В. Олефір, канд. с.-г. наук
Національний науковий центр
«Інститут виноградарства і виноробства ім. В.С. Таїрова»,
Україна

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ВИНОГРАДНІЙ ШКІЛЦІ

В статті розглянуті питання економічної ефективності позакореневих підживлень саджанців винограду в умовах інтенсифікації виноградного розсадництва.

Ключові слова: виноградна шкілка, саджанці винограду, економічна ефективність, позакореневе підживлення.

Вихід і якість щеплених саджанців залежить, насамперед, від якості вихідних матеріалів для щеплення, своєчасного і ретельного виконання всіх агротехнологічних операцій, в тому числі і при вирощуванні саджанців в шкілці.

Останнього часу застосування позакореневих підживлень в технології вирощування саджанців стало необхідною умовою покращення їх якісних показників [1, 4-7]. Свого часу застосовувались лише окремі мікроелементи [5, 6], сьогодні при вирощуванні рослин використовуються комплексні добрива із повним набором макро- і мікроелементів [1, 4, 7].

Розрахунки економічної ефективності наочно демонструють переваги того чи іншого прийому агротехніки, який випробовується. Визначальними факторами підвищення рівня ефективності виноградного розсадництва є перш за все вихід стандартних саджанців винограду, собівартість і їх реалізаційна ціна.

Об'єкти і методи досліджень. Польовий дослід із розробки прийомів поліпшення якості саджанців винограду був закладений на шкілці ННЦ «ІВіВ ім. В. С. Таїрова» (сmt. Таїрове Овідіопольського району Одеської області) протягом 2010-2012 рр. У дослід було взято щепи і саджанці районованих сортів – Флора і Оригінал, щеплених на підщепі Ріпаріа х Рупестріс 101-14.

Схема дослідів включала проведення обприскувань саджанців у шкілці розчинами із різними нормами витрат добрива Фолікер на 1 га: 2, 3, 4 кг. Було обрано наступні строки обробок: на початку серпня, в кінці серпня і в обидва строки. В якості контролю виступали обробка водою (контроль 1) та обробка мікродобривом Реаком

Таблиця 1

Економічна ефективність використання позакоренових підживлень в шкільці, сорт Флора, середнє за 2010-2012 рр.

Економічні показники	Варіанти дослідю (обробки на початку і наприкінці серпня)				
	Вода (контроль)	Реаком (еталон)	Фолікер, 2кг/га	Фолікер, 3кг/га	Фолікер, 4кг/га
Вихід саджанців від кількості висаджених щеп, %	37,2	48,2	50,3	54,2	53,1
Вихід саджанців з 1 га, шт.	37200	48200	50300	54200	53100
Витрати на 1 га шкільки, тис. грн.	201,5	209,2	203,1	203,4	203,4
в т.ч. додаткові витрати, грн.:	–	7622,6	1587,7	1889,9	1861,2
вартість внесення препаратів	–	6894,2	720,2	764,2	808,2
викопка і сортування додатково отриманих саджанців	–	728,4	867,5	1125,7	1053,0
Собівартість 1 саджанця, грн.	5,4	4,3	4,0	3,8	3,8
Ціна реалізації 1 саджанця, тис. грн.	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Прибуток з 1 га саджанців, тис. грн.	170,5	272,8	299,9	338,6	327,6
в т.ч. додатковий прибуток, тис. грн.	–	102,4	129,4	168,1	157,1
Рівень рентабельності, %	84,6	130,45	147,6	166,4	161,1

Таблиця 2

Економічна ефективність використання позакоренових підживлень в шкільці, сорт Оригінал, середнє за 2010-2012 рр.

Економічні показники	Варіанти досліджу (обробки на початку і наприкінці серпня)				
	Вода (контроль)	Реаком (еталон)	Фолікер, 2кг/га	Фолікер, 3кг/га	Фолікер, 4кг/га
Вихід саджанців від кількості висаджених щеп, %	33,8	45,3	46,8	48,3	47,6
Вихід саджанців з 1га, шт.	33800	45300	46800	48300	47600
Витрати на 1 га шкільки, тис. грн.	201,5	209,2	203,1	203,3	203,3
в т.ч. додаткові витрати, грн.:	–	7655,7	1581,4	1731,0	1715,4
вартість внесення препаратів	–	6894,2	720,2	764,2	808,2
вирізка і сортування додатково отриманих саджанців	–	761,5	860,9	966,8	907,2
Собівартість 1 саджанця, грн.	6,0	4,6	4,3	4,2	4,3
Ціна реалізації 1 саджанця, тис. грн.	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Прибуток з 1 га саджанців, тис. грн.	136,5	243,8	264,9	279,8	272,8
в т.ч. додатковий прибуток, тис. грн.	–	107,3	128,4	143,3	136,3
Рівень рентабельності, %	67,7	116,6	130,4	137,6	134,2

(контроль 2). Обробка шкілки розчинами препаратів проводилась ручним обприскувачем у ранковий час.

Загальний агротехнічний фон на дослідних ділянках підтримувався відповідно до рекомендацій по догляду за шкілкою саджанців винограду. Щепи в шкілці висаджувалися з міжряддями 1,5 м, середня відстань між щепами становила 6-7 см. Орієнтовна кількість висаджених щеп на 1 га була 100 тис. шт.

Обговорення результатів. Розрахунки економічної ефективності базувалися на наступних показниках: вихід стандартних саджанців винограду з гектару шкілки, додаткових витрат на проведення обприскування рослин добривами, викопку і сортування додатково отриманих саджанців.

На момент проведення розрахунків із економічної ефективності в 2012 р., рівень виробничих витрат на вирощування 1 га виноградної шкілки становив 201,5 тис. грн. Середня реалізаційна ціна щеплених саджанців столових сортів винограду дорівнювала 10 грн.

Собівартість вирощених саджанців є важливим мірилом ефективності використання виробничих витрат і залежить від виходу щеплених саджанців зі шкілки. Як ми бачимо з наведених розрахунків в табл. 1 і 2, собівартість вирощування одного щепленого саджанця, при проведенні дворазової обробки добривом Фолікер нормою 3 кг/га знижується від 4,2 грн. для сорту Оригінал до 3,8 грн. для сорту Флора. Щодо контролю ці параметри були нижче на 42,9% і 42,1% відповідно.

Найвищий рівень отриманого чистого прибутку був зафіксований у варіанті із застосуванням позакореневого підживлення Фолікером нормою 3 кг/га. Для сорту Флора він склав 338,6 тис. грн, а для сорту Оригінал – 279,7 тис. грн. з гектару шкілки.

Рівень рентабельності витрачених коштів демонструє наскільки ефективним є застосування прийому. Для варіанту з дворазовим обприскуванням Фолікером нормою 3 кг/га значення рівня рентабельності становлять 166,4% на сорті Флора і 137,6% – на сорті Оригінал. Тобто, кожна гривня, вкладена в виробництво саджанців, забезпечила майже 1,7 грн. чистого прибутку на сорті винограду Флора і майже 1,4 грн. на сорті Оригінал.

Висновки.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що найбільш дієвим і економічно ефективним варіантом для саджанців винограду обох сортів є дворазове обприскування (кінець + середина серпня) добривом Фолікер нормою 3 кг/га. На цьому варіанті спостерігався максимальний рівень рентабельності: 166,4% у саджанців сорту Флора і 137,6% – сорту Оригінал.

Використані джерела

1. Астарханова Т. С. Применение регуляторов роста, микроудобрений и фунгицидов на виноградниках / Т. С. Астарханова, И. Р. Астарханов, Р. Ш. Загирова // Виноделие и виноградарство. – 2007. – № 2. – С. 33.
2. Безуглий М. Д. Аналіз стану виноградного розсадництва, виноградарства і виноробства в Україні та провідних виноробних країнах світу / М. Д. Безуглий // Виноград. – 2009. – № 7-8. – С. 52-55.
3. ДСТУ 4390:2005. Саджанці винограду та чубуки виноградної лози. Технічні умови. – К.: Держспоживстандарт України, 2005. – 14 с
4. Зеленянська Н. М. Розробка прийомів підвищення якості прищепної лози винограду на основі препаратів з біологічною активністю: автореф. дис. ... к. с.-г. наук : спец. 06.01.08 «Виноградарство» / Н. М. Зеленянська. – Одеса, 2005. – 19 с.
5. Колесник Л. В. Внекорневая подкормка прививок винограда борными удобрениями / Л. В. Колесник // Труды Кишиневского с.-х. института. – Кишинев: Издательство Картя Молдованяскэ, 1964. – С. 38-37.

6. Колесник Л. В. Внекорневая подкормка прививок винограда молибденом / Л. В. Колесник // Садоводство, виноградарство и виноделие Молдавии. – 1959. – № 1. – С. 42-45.
7. Микроудобрения в виноградарстве / К. А. Серпуховитина, Э. Н. Худавертов, А. А. Красильников и др. – Краснодар: РАСН ГНУ СКЗНИИСиВ, 2010. – 192 с.

Олефир А. В.

Экономическая эффективность применения внекорневой подкормки на виноградной школке

В статье рассмотрены вопросы экономической эффективности внекорневых подкормок саженцев винограда в условиях интенсификации виноградного питомниководства.

Ключевые слова: виноградная школка, саженцы винограда, экономическая эффективность, внекорневая подкормка.

O. V. Olefir

Economic efficiency application of foliar feeding on grape nursery

The article studies the questions of the economic efficiency of foliar grape seedlings in conditions of intensification of vine nursery.

Keywords: grape nursery, grape seedlings, economic efficiency, foliar feeding.